

Motion till riksdagen 2005/06: MJ9

av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m)
med anledning av skr. 2005/06:47

Småskalig livsmedelsförädling

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att livsmedelshygienen inte får försämrats.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avgift för köttkontroll.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avgifter för offentlig kontroll.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fördelningen av medel från landsbygdsprogrammet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige inte bör använda möjligheten till nationellt kuvert i jordbrukspolitiken.

Inledning/motiv

I skrivelsen redogör regeringen för hur de tänker sig det framtida arbetet med frågor som rör småskalig livsmedelsförädling. Förslagen presenteras i form av en skrivelse. Detta synes oss på flera områden både märkligt och senfärdigt. Sedan länge finns det majoritet i riksdagen för åtgärder som skulle förbättra villkoren för företag som bedriver livsmedelsförädling i mindre skala.

Jordbrukspolitiken är gemensam för hela EU, men nationella regler påverkar konkurrensförutsättningarna. Resultatet av regeringens politik vad gäller jordbrukets inhemska villkor har blivit en kraftig minskning av den svenska primärproduktionen av livsmedel. Detta har i sin tur accentuerat behovet av strukturrationalisering av den svenska livsmedelsindustrin. En koncentration till allt större enheter har varit nödvändig dels som en anpassning till regeringens politik, dels som en anpassning till den ökade internationella konkurrensen.

I spåren av rationaliseringen uppstår ett behov av mindre anläggning för att ta hand om och förädla jordbruksprodukterna, särskilt i de delar av landet där avstånden till livsmedelsindustrins anläggningar ökat.

Fel! Okänt namn på

De flesta av de offentliga krav som ställs på livsmedelsindustri är motiverade av hälsoskäl. Regelverket har varit framgångsrikt. Sjukdomar som överförs via livsmedel är mycket sällsynta. Ett bevis på detta är att svenska livsmedel är fria från salmonella. Att konsumenterna också uppfattat vår goda hälsostatus visas också genom den reaktion som mötte utbrottet av galna kosjukan, där den svenska konsumtionen av nötkött snarast ökade på grund av lägre priser, medan den i större delen av Europa minskade på grund av befarad hälsorisk.

Det är av yttersta vikt att den vidare utvecklingen av regelverk inte medför försämrad livsmedelshygien.

Köttkontroll

Vi hälsar med tillfredsställelse regeringens ambition att så långt EU-lagstiftningen medger öka flexibiliteten i köttkontrollen. Vi förutsätter att eventuella nya föreskrifter kommer att tillämpas oavsett storlek på anläggning. En mer relevant kontroll än i dag är alla betjänta av.

Vi har tidigare motionerat om att mindre livsmedelsanläggningar inte skall betala mer i kontrollavgifter än vad som motiveras av de kostnader som anläggningen drar. Förslaget om att minska godkännandavgiften med 25 000 kronor kan vara ett steg i denna riktning. Emellertid motiveras inte förändringen på annat sätt än att den underlättar för mindre slakterier. Det är rimligt att kostnaden för ett godkännande har sin grund i det arbete som läggs ner. Ett schablonbelopp riskerar att medföra kostnadsomfördelningar mellan slakterier som av konkurrensskäl bör undvikas. Särskilt viktigt är det om tillämpningen av en lägre schablon eller en högre schablon ligger nära varandra till exempel vad avser antalet slaktade djur.

Enligt vår mening borde en låg grundavgift som täcker grundläggande administration och grundläggande kontroll tas ut för att kompletteras med tilläggsdebiteringar för arbete därutöver.

Avgifter för offentlig kontroll

En grundläggande princip för vem som skall betala för den offentliga kontrollen bör vara att den kontroll som påfordras av det offentliga enbart av kontrollskäl bör det offentliga också betala. På så sätt bärs kostnaderna av dem som föreskriver frekvens och omfång. Om däremot kontroll påfordras därför att lagstiftning inte följs eller om misstanke om detta föreligger bör kostnaderna för kontrollen bäras av den som åsidosatt lagar och regler.

Landsbygdsprogrammet

Inför den nya programperioden för det Europeiska landsbygdsprogrammet (LBU) finns många önskemål om hur tillgängliga medel skall fördelas. Enligt vår mening bör huvuddelen av landsbygdsprogrammet användas för att stärka jordbruket i områden där de naturliga förutsättningarna inte är de allra bästa. Det ligger ingen självklar motsättning mellan denna ståndpunkt och att avsätta en del av dessa medel för rådgivning och kompetensutveckling. Däremot finns det en uppenbar risk att medlen plöttras bort om alltför många goda ändamål får del av programmet. Detta vore olyckligt.

Det nationella kuvertet

Vid omläggningen av EU:s jordbrukspolitik (MTR) infördes en möjlighet för varje medlemsland att själv besluta om hur en mindre del av tillgängligt utrymme skulle användas så länge det faller inom ramen för CAP. Detta kallas det nationella kuvertet.

Vi var motståndare till att ett nationellt kuvert skulle införas och när det blev fallet ville vi inte att Sverige skulle använda sig av denna möjlighet. Regeringen vill nu öppna för att använda det nationella kuvertet för att stödja småskalig livsmedelsförädling. Detta vore fel och bör inte ske. Innebörden är att det aktiva konkurrensutsatta jordbruket dräneras på pengar för att bidra till utveckling av den småskaliga industrin. Den småskaliga industrin är i praktiken ofta en konkurrent till de jordbruksföretag som skulle tvingas avstå medel. Innebörden skulle bli ytterligare försvagad konkurrenssituation för svenskt jordbruk i stort.

Villkor för företag och företagande

Att de institutionella villkoren avseende livsmedelshygien och livsmedelssäkerhet anpassas så att de mindre företagen inte missgynnas är naturligtvis värdefullt. Andra villkor för företagande har dock sannolikt större betydelse. Trots en uppsjö av förslag alltsedan småföretagardelegationen avslutade sitt arbete för närmare ett decennium sedan har mycket lite gjorts för att förbättra företagsklimatet. Företagare och företag möts av misstro och misstänksamhet i sina kontakter med den offentliga apparaten. Inte minst påfrestande är de återkommande myndighetsinspektionerna.

Regeringen har sett sig nödgad att åtminstone verka bry sig om villkoren för småföretagen. Ytterligare en i raden av regeringsskrivelser presenterade många förslag till förbättringar. Sedan länge har en förbättring aviserats av de så kallade 3:12-reglerna som diskriminerar fåmansbolag. Några förslag till riksdagsbeslut har emellertid inte presenterats. Oavsett om det beror på ovilja

Fel! Okänt namn på

eller har andra orsaker menar vi att det brådskar med bättre villkor för företagandet i Sverige.

Stockholm den 29 november 2005

Catharina Elmsäter-Svärd (m)

Lars Lindblad (m)

Cecilia Widegren (m)

Anders G Högmark (m)

Jeppe Johnsson (m)

Bengt-Anders Johansson (m)

Jan-Evert Rådström (m)

Ola Sundell (m)